

er overladt røde Købmænds private Virksomhed“, og Faren for Misbrug af Koncessioner fra Regeringens Side, der undertiden paaberaabes af Kommuniste, er kun et Spøgelse skabt af dem, der lider af borgerligt Forfølgelsesvanvid. I Løbet af de sidste 2½ Aar, hævder han, er der kun givet 25 af de ca. 500 Koncessioner, som var forudset. Han glæder sig over Fremskridtet i Statsproduktionen, men samtidig oplyses det blandt andet af sovjetdelegerede fra Sydrusland, at den sydrussiske Metalindustri, der udgjorde $\frac{3}{4}$ af den samlede Produktion, i det forløbne Aar ikke har givet mere end 2½ pCt. af det normale Udbytte. Den russiske Industri har i 1922 afsat Produkter paa Markedet, hvis samlede Værdi er 2 Milliarder Guldrubler mindre end, hvad der ydedes i Aarene før Krigen; de russiske Bønder har begrænset deres Leveringer til 375 Millioner Guldrubler i Stedet for en Værdi af 2 Milliarder i Aarene før Krigen; det russiske Marked, hvor tidligere Handelsomsætningen naaede godt 4 000 Millioner, er skrumpet ind til 600 Millioner, og da de private handlende, som sagt, er begrænset til 23 pCt., er det klart, hvor megen kunstig Værdi der er i disse stakkels 600 Millioner. Staten driver kort sagt Handel med sig selv for de 65 pCt. af de samlede Forretningers Vedkommende og for de 12 pCt.s Vedkommende med Andelsselskaberne, i hvilke Staten har en Hovedinteresse. Staten er nødt til selv at forbruge, hvad den producerer, den tærer ligesom de hungrende Borgere i Sultedistrikterne paa sit eget Kød, og derved opretholder den Livet indtil videre. Bondestanden har reduceret sin Udsæd med 14 pCt. i 1922 i Sammenligning med 1921 og i visse Egne med 30 til 50 pCt. Den har tabt, regner man, gennemgaaende $\frac{1}{3}$ af sin Besætning, har formindsket Produktionen af Hør og Hamp med $\frac{3}{8}$. Kreditten er ifølge de officielle Sovjettal gaaet ned med 100 pCt., og ved 1922's Udgang er Rublens Købeevne 29 Gange ringere end i December 1921. Totalproduktionen i Rusland udgør nu kun 4 pCt. af, hvad den udgjorde i 1914. Importen har, viser det statistiske Materiale, som er afgivet af det russiske Arbejderkommisariat, i 1922 beløbet sig til 2 Guldrubler og 52 Kopek pr. Indbygger mod 4 Kopek paa Eksporten, altsaa en svimlende Difference. Endelig er der Rubelfaldet som Følge af Seddelpressens stadig forøgede Virksomhed. Dette Fald er saa stort, at der nu ved Budgetberegningerne kun anslaaes Kvartalsbudgetter. Der produceredes alene i afvigte Oktober Maaned 260 Trillioner nye

Rubler, og der gaar i Øjeblikket 55 Millioner Sovjet-Rubler paa en Guld-Rubel. Der fejres, kort sagt, Papirorgier af ukendt Omfang — vi er dog ellers godt vant rundt om i Europa —, Papirorgier omkring slukkede Højovne og Marker i Brak eller i Ukrudt.

Det er paa Grundlag af en saadan økonomisk Situation og Civillovgivning, at man nu fra dansk Side skrider til at begynde økonomisk Samhandel med Sovjetrusland. Jeg tror, at det paa dette Grundlag er fuldt berettiget, at Publikum har mødt denne Traktat med saa megen Skepsis, som Tilfældet er, og de Erfaringer, der er gjort i de Lande, der har haft Overenskomst med Rusland, nu i et til to Aar, giver os heller ikke Grund til at nære synderlig store Forhaabninger. Jeg vil blot henvise til Erfaringerne i Sverige og England som de Lande, der nærmest interesserer os. Statsminister Branting havde faaet en Overenskomst i Stand af væsentligt samme Indhold som vor, som ikke desto mindre forkastedes af den svenske Rigsdag. Motiveringen til denne Forkastelse er ifølge Udtalelser af den tidligere liberale Justitsminister Løvgreen, der i Vinter var sendt til Sovjetrusland som delegeret af den svenske Regering for at sondere de økonomiske Forhold i Rusland, den, at Erstatningsspørgsmaalet, Spørgsmaalet om Tilbagelevering af svensk Ejendom i Rusland, nu tegnede væsentligt anderledes, end det gjorde, den Gang England og andre Stater sluttede deres Overenskomster med Sovjetrusland. Som en anden Grund til Forkastelsen nævner han, at Erstatningsspørgsmaalet i den svenske Traktat ikke havde fundet en saa gunstig Formulering som i den engelske Handelsoverenskomst. Man kan vist trygt sige, at i den Overenskomst, vi nu vedtager, har Erstatningsspørgsmaalet faaet en endnu mindre fordelagtig Stilling end i den svenske Handelstraktat, der forkastedes. Endelig nævner han som det tredje Punkt, og det falder væsentligt sammen med det andet, at den svenske Rigsdag nærede Ængstelse for den Usikkerhed, der vilde opstaa, hvis man indlod sig under disse Vilkaar paa en Traktat, hvis økonomiske Rækkevidde man ikke kunde overse. Om den Overenskomst, der gælder i Sverige, nemlig den, som Svenskerne sluttede med Hr. Krassin, efter at Forhandlingerne med Hr. Krassin i 1920 var blevet afbrudt her i København, siger Hr. Løvgreen, at dens eneste store Betydning har været den, at den har medført en stor Bestilling paa svenske Lokomotiver til Rusland og en Del Bibestillinger som Følge af disse svenske Lokomotivbestillinger, men den har ikke haft stor Betyd-